

พฤติกรรมกรเปิดรับ การคาดหวังประโยชน์ และความพึงพอใจ ของผู้อ่านนิตยสารแนวธรรมะ
และแนวอาชีพปฏิบัติ

นางสาว ชยุตรา ศิริไกรวัฒนวงศ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทสาขาสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการสารสนเทศ ภาควิชาหนังสือพิมพ์
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2541
ISBN 974-331-622-1
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

BEHAVIORAL EXPOSURE, USE EXPECTATION AND GRATIFICATIONS OF READERS
DHAMMA AND SUPERSTITIOUS MAGAZINES

Miss Chayuttra Sirikraiwanawong

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Art in Journalism

Department of Journalism

Graduate school

Chulalongkorn University

Academic Year 1998

ISBN 974-331-622-1

ชยุตรา ศิริไกรวัฒนาวงศ์ พฤติกรรมการเปิดรับ การคาดหวังประโยชน์ และความพึงพอใจของผู้อ่านนิตยสาร
แนวธรรมะและแนวอิทธิปาฏิหาริย์ (BEHAVIORAL EXPOSURE , USE EXPECTATION AND
GRATIFICATIONS OF READERS DHAMMA AND SUPERSTITIOUS MAGAZINEAS.)

อาจารย์ที่ปรึกษา : ศาสตราจารย์ สุกัญญา สุกบรรทัด , 147 หน้า. ISBN 974-331-622-1

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา พฤติกรรมการเปิดรับ การคาดหวังประโยชน์ ความพึงพอใจในการ
เปิดรับข่าวสาร และความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบของนิตยสาร ของผู้อ่านนิตยสารแนวธรรมะและแนวอิทธิปาฏิหาริย์ ที่มี
คุณลักษณะทางประชากร ด้าน เพศ อายุ การศึกษา สถานภาพทางครอบครัว อาชีพ ระดับรายได้ต่อเดือน แตกต่างกัน และ
เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร ของผู้อ่านนิตยสารแนวธรรมะและแนวอิทธิปาฏิหาริย์ กับ
การคาดหวังประโยชน์ ความพึงพอใจในการเปิดรับข่าวสาร และความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบของนิตยสาร โดยศึกษาจาก
สมาชิกผู้อ่านนิตยสารแนวธรรมะและแนวอิทธิปาฏิหาริย์ ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร และในเขตปริมณฑล
(นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ) จำนวน 291 คน ในรูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ(Survey Research) ด้วยวิธีการเก็บรวบรวม
ข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม และทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละและค่าเฉลี่ย การทดสอบ
ความแตกต่าง t-test การวิเคราะห์ความแปรปรวน ANOVA และการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

จากผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะทางประชากรของผู้อ่านนิตยสารทั้งสองประเภทโดยทั่วไปแล้วเกือบไม่แตกต่างกัน
ในด้านความพึงพอใจในการเปิดรับข่าวสารพบว่า ผู้อ่านทั้งสองกลุ่มอยู่ในระดับใกล้เคียงกัน มีความพึงพอใจที่จะ
ได้รับสาระประโยชน์ และความรู้ในเรื่องราวต่างๆมากขึ้น แต่ยังมีกรคาดหวังที่จะได้ความรู้ยิ่งขึ้นไปอีก นอกจากนี้
ความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบของนิตยสารทั้งสองกลุ่มที่มีความสนใจในคอลัมน์ของนิตยสารก็อยู่ในระดับใกล้เคียงกันด้วย

จากผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า

1. คุณลักษณะทางประชากรของผู้อ่านนิตยสารอิทธิปาฏิหาริย์ มีตัวแปรเดียวที่มีความสัมพันธ์ความพึงพอใจ
ในการเปิดรับข่าวสาร ได้แก่ รายได้ต่อเดือนที่ต่างกัน มีความพึงพอใจในการเปิดรับข่าวสารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติ
2. คุณลักษณะประชากรของผู้อ่านนิตยสารแนวอิทธิปาฏิหาริย์ มีตัวแปรเดียวที่มีความสัมพันธ์กับความ
พึงพอใจที่มีต่อรูปแบบของนิตยสาร ได้แก่ เพศ ที่ต่างกันมีความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบของนิตยสาร แตกต่างกันอย่างมีนัย
สำคัญทางสถิติ
3. พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารจากนิตยสารของผู้อ่านนิตยสารแนวธรรมะและแนวอิทธิปาฏิหาริย์ มีความ
สัมพันธ์ กับความพึงพอใจในการเปิดรับข่าวสารในเชิงลบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ภาควิชาวารสารสนเทศ.....
สาขาวิชาการหนังสือพิมพ์.....
ปีการศึกษา 2541

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C850239
: MAJOR
KEY WORD:

JOURNALISM

CHAYUTTRA SIRIKRAIWATTANAWONG : BEHAVIORAL EXPOSURE, USE EXPECTATION AND GRATIFICATIONS OF READERS DHAMMA AND SUPERSTITIOUS MAGAZINES.

THESIS ADVISOR : PROFESSOR SUKANYA SUTBANTAT, 147 pp. ISBN 974-331-622-1.

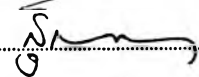
The purposes of this research are to study the behavioral exposure, use expectation, satisfaction about the information given and satisfaction with the information given and satisfaction with the designs of the magazines by readers who enjoy Dhamma and Superstitious Magazines. They are based on the characteristics of the population including sex, age, educational background, family status, occupation, monthly income and to study the relationship between the behavioral exposure and, the use expectation, the satisfaction about the information given and the designs of the magazines. The research population includes 291 readers of the magazines who reside in Bangkok. The research was done by using questionnaires. The data are analyzed by distribution frequencies, Calculating percentages and averages. T- test is used to determine differences and ANOVA is used to analyze variation. Pearson product moment correlation coefficient is also applied.

It is found there are no significant differences in terms of the characteristics of the population. The level of the readers' satisfaction about the information given is relatively the same. The reader prefer to have more information. The level of satisfaction about the designs of the magazines is also relatively the same.

Based on the assumption tested, it is found that

1. Differences in monthly income affect the satisfaction of being informed at a statistically significant level.
2. Sex is statistically significant towards satisfaction about the designs of the magazines.
3. Behavioral exposure has a negative relationship with the satisfaction of being informed at a statistically significant level.

ภาควิชา.....วารสารสนเทศ.....
สาขาวิชา.....การหนังสือพิมพ์.....
ปีการศึกษา.....2541.....

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ สำเร็จลุล่วงได้ เพราะได้รับความกรุณา และความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก ท่านศาสตราจารย์
สุกัญญา สุตบรรทัด อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้สละเวลาอันมีค่าคอยให้คำแนะนำ และข้อคิดเห็นต่างๆ
เป็นประโยชน์อย่างมากสำหรับการศึกษางานวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ ที่นี้ และนอกจากนี้
ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ท่านรองศาสตราจารย์ ดร.เสถียร เชษประทับ ที่ให้ความกรุณาเป็นประธานสอบวิทยานิพนธ์
และขอกราบขอบพระคุณ ท่านรองศาสตราจารย์ ดร. ครุณี หิรัญรักษ์ ที่ให้ความกรุณาเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์
ครั้งนี้ ซึ่งได้ให้คำแนะนำต่างๆ ในการทำวิจัยอย่างดียิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณ ท่านอาจารย์ ดร. วิเชียร เกตุสิงห์ ที่ได้ให้ความกรุณาช่วยเหลือ ในการประมวลผลข้อมูล
โดยโปรแกรม SPSS/PC+ และให้คำแนะนำต่างๆ ในด้านตัวแปร และค่าสถิติ เป็นอย่างดียิ่ง

ขอขอบพระคุณ ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ระดับบริหารขององค์กรสื่อสาร ประกอบด้วย องค์กรนิคมสาร
โลกทิพย์ องค์กรนิคมสารกัลยาณมิตร องค์กรนิคมสารศักดิ์สิทธิ์ และองค์กรนิคมสารโลกลีลับ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ
สนับสนุนการให้ข้อมูล ให้สัมภาษณ์ และให้เอกสารต่างๆ ด้วยความเต็มใจต่อผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณ คุณรัชชัย จันทร์ถอด และกำลังใจจากเด็กชายสิทธิกร จันทร์ถอด ผู้ซึ่งคอยเป็นกำลังใจ และ
คอยเฝ้าดูแลห่วงใย ด้วยความรัก ความอบอุ่นและด้วยความจริงใจต่อผู้วิจัยอย่างมาก

ขอขอบพระคุณ คุณนิตยา หลานไทย ที่สละเวลาให้ความรู้ คำแนะนำในด้านต่างๆ ในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณน้องวิโรจน์ ที่มาช่วยแก้ไขวิทยานิพนธ์ และให้ความรู้แก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดี

และพร้อมกันนี้ ต้องขอขอบคุณเพื่อนๆร่วมรุ่น ของภาควิชาวารสารสนเทศ สาขาวิชาการหนังสือพิมพ์
(ภาคนอกเวลารุ่นที่ 1) ดังมีรายนามต่อไปนี้ คุณอรนุช คุณนฤพนธ์ คุณกัลยาณิน ที่คอยให้กำลังใจ และให้ความช่วย
เหลือต่องานของผู้วิจัยเป็นอย่างดี นอกจากนี้ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ห้องสมุดทุกท่าน และคุณอ้อมใจ เจ้าหน้าที่ประจำ
ภาควิชาวารสารสนเทศ ที่คอยอำนวยความสะดวกต่องานผู้วิจัยได้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ชยุตรา สิริไกรวัฒนวงศ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญ	ช
สารบัญภาพ	ณ
สารบัญตาราง	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	3
ปัญหาคำถามวิจัย	3
สมมติฐานการวิจัย	3
ขอบเขตการวิจัย	4
ข้อจำกัดในการวิจัย	4
นิยามศัพท์	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
แนวคิดเกี่ยวกับนิตยสาร	6
แนวคิดเกี่ยวกับเรื่องผู้รับสาร	15
ทฤษฎีการเลือกเปิดรับข่าวสาร	18
ทฤษฎีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจ	22
แนวคิด และทฤษฎีการคาดหวังจากสื่อ	29
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	33

บทที่ 3	ระเบียบวิธีวิจัย	35
	รูปแบบการวิจัย	35
	ประชากร	35
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	36
	การทดสอบความน่าเชื่อถือของแบบสอบถาม	36
	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	37
	การประมวลผลข้อมูล	38
	ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย	38
	เกณฑ์ที่ใช้วัดตัวแปร	39
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	41
บทที่ 4	ผลการวิเคราะห์	50
บทที่ 5	สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	116
	รายการอ้างอิง	125
	ภาคผนวก	128
	ประวัติผู้เขียน	138

สารบัญภาพ

	หน้า
แผนภาพที่ 1 แบบจำลองกระบวนการเลือกสรรการรับรู้ข่าวสาร.....	18
แผนภาพที่ 2 แบบจำลองอธิบายการใช้สื่อเพื่อสนองความพอใจ.....	26
แผนภาพที่ 3 แบบจำลองแนวคิด และทฤษฎีความคาดหวังจากสื่อ.....	30
แผนภาพที่ 4 แบบจำลองกระบวนการของความพึงพอใจ.....	31

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง.....	52
จำแนกตามเพศ	
ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง.....	53
จำแนกตามอายุ	
ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง.....	54
จำแนกตามการศึกษา	
ตารางที่ 4.4 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง.....	56
จำแนกตามสถานภาพทางครอบครัว	
ตารางที่ 4.5 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง.....	57
จำแนกตามอาชีพ	
ตารางที่ 4.6 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง.....	59
จำแนกตามรายได้ต่อเดือน	
ตารางที่ 4.7 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง.....	60
จำแนกตามความบ่อยครั้งในการเปิดอ่านนิตยสาร	
ตารางที่ 4.8 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง.....	61
จำแนกตามการใช้เวลาในการเปิดอ่านนิตยสาร	
ตารางที่ 4.9 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง.....	63
จำแนกตามผลรวมคะแนนของความบ่อยครั้งและการใช้เวลาในการเปิดรับ	
ตารางที่ 4.10 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง.....	64
จำแนกตามความสนใจเปิดอ่านนิตยสาร	
ตารางที่ 4.11 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง.....	65
จำแนกตามการติดตามนิตยสาร	
ตารางที่ 4.12 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง.....	67
จำแนกตามลักษณะการเปิดอ่านนิตยสาร	
ตารางที่ 4.13 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง.....	68
จำแนกตามความเชื่อในเนื้อหาสาระ	
ตารางที่ 4.14 แสดงค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง.....	70
จำแนกตามการคาดหวังประโยชน์	

ตารางที่ 4.15	แสดงค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง.....	72
	จำแนกตามความพึงพอใจในการเปิดรับข่าวสาร	
ตารางที่ 4.16	แสดงและค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง	74
	จำแนกตามความพึงพอใจที่มีต่อรูปเล่มของนิตยสาร	
ตารางที่ 4.17	ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่าง.....	76
	การคาดหวังประโยชน์ในการเปิดรับข่าวสารกับเพศ	
ตารางที่ 4.18	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบ.....	78
	ความแตกต่างของการคาดหวังประโยชน์ระหว่างกลุ่มที่มีอายุต่างกัน	
ตารางที่ 4.19	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบ.....	80
	ความแตกต่างของการคาดหวังประโยชน์ระหว่างกลุ่มที่มีระดับการศึกษาต่างๆ	
ตารางที่ 4.20	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบ.....	82
	ความแตกต่างของการคาดหวังประโยชน์	
	ระหว่างกลุ่มที่มีสถานภาพทางครอบครัวต่างๆ	
ตารางที่ 4.21	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบ.....	84
	ความแตกต่างของการคาดหวังประโยชน์ระหว่างกลุ่มที่มีอาชีพต่างๆ	
ตารางที่ 4.22	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบ.....	86
	ความแตกต่างของการคาดหวังประโยชน์ระหว่างกลุ่มที่มีระดับรายได้ต่างๆ	
ตารางที่ 4.23	ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่าง.....	88
	ความพึงพอใจในการเปิดรับข่าวสารกับเพศของกลุ่มตัวอย่าง	
ตารางที่ 4.24	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบ.....	90
	ความแตกต่างของความพึงพอใจในการเปิดรับข่าวสาร	
	ระหว่างกลุ่มที่มีอายุต่างๆ	
ตารางที่ 4.25	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบ.....	92
	ความแตกต่างของความพึงพอใจในการเปิดรับข่าวสาร	
	ระหว่างกลุ่มที่มีระดับการศึกษาต่างๆ	
ตารางที่ 4.26	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบ.....	94
	ความแตกต่างของความพึงพอใจในการเปิดรับข่าวสาร	
	ระหว่างกลุ่มที่มีสถานภาพทางครอบครัวต่างๆ	
ตารางที่ 4.27	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบ.....	96
	ความแตกต่างของความพึงพอใจในการเปิดรับข่าวสาร	
	ระหว่างกลุ่มที่มีอาชีพต่างๆ	

ตารางที่ 4.28	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบ.....98
	ความแตกต่างของความพึงพอใจในการเปิดรับข่าวสาร
	ระหว่างกลุ่มที่มีรายได้ต่างๆ
ตารางที่ 4.29	ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่าง.....100
	ความพึงพอใจที่มีต่อรูปเล่มของนิตยสารกับเพศของกลุ่มตัวอย่าง
ตารางที่ 4.30	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบ.....102
	ความแตกต่างของความพึงพอใจที่มีต่อรูปเล่มของนิตยสาร
	ระหว่างกลุ่มที่มีอายุต่างๆ
ตารางที่ 4.31	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบ.....104
	ความแตกต่างของความพึงพอใจที่มีต่อรูปเล่มของนิตยสาร
	ระหว่างกลุ่มที่มีการศึกษาต่างๆ
ตารางที่ 4.32	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบ.....106
	ความแตกต่างของความพึงพอใจที่มีต่อรูปเล่มของนิตยสาร
	ระหว่างกลุ่มที่มีสถานภาพทางครอบครัวต่างๆ
ตารางที่ 4.33	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบ.....108
	ความแตกต่างของความพึงพอใจที่มีต่อรูปเล่มของนิตยสาร
	ระหว่างกลุ่มที่มีอาชีพต่างๆ
ตารางที่ 4.34	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบ.....110
	ความแตกต่างของความพึงพอใจที่มีต่อรูปเล่มของนิตยสาร
	ระหว่างกลุ่มที่มีระดับรายได้ต่างๆ
ตารางที่ 4.35	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่าง.....112
	พฤติกรรมกรเปิดรับจากนิตยสาร
	กับการคาดหวังประโยชน์ในการเปิดรับข่าวสารของกลุ่มตัวอย่าง
ตารางที่ 4.36	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง.....113
	พฤติกรรมกรเปิดรับข่าวสารจากนิตยสาร
	กับความพึงพอใจในการเปิดรับข่าวสารของกลุ่มตัวอย่าง
ตารางที่ 4.37	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง.....115
	พฤติกรรมกรเปิดรับข่าวสารจากนิตยสาร
	กับความพึงพอใจที่มีต่อรูปเล่มของนิตยสารของกลุ่มตัวอย่าง